

ZIRAAT ODALARI VE ZIRAAT ODALARI BİRLİĞİ
NİZAMNAMESİ

Bakanlar kurulu Kararının Tarihi : 7.8.1959, No: 4/11999
Dayandığı Kanunun Tarihi : 15.5.1957, No: 6964
Yayımlandığı R. Gazetenin Tarihi : 4.9.1959, No: 10297
Yayımlandığı Düsturun Tertibi : 3, Cildi: 40, S. 1459

BİRİNCİ BÖLÜM
Azalık ve kayıt işleri

Madde 1 - Bu Nizamnamede yazılı (Kurum) tabiri, devamlı olarak çiftçilikle iştigal eden hükmi şahısları ve hükmi şahsiyeti haiz olmasalar dahi Devlete, katma ve hususi bütçeli dairelere, belediyelere ve iktisadi devlet teşekkülleri-ne ait zirai işletme ve müesseseleri ifade eder.

Madde 2 - Kurumların, kanunun 5 inci maddesi gereğince verecekleri asli azalık beyannamelerinde aşağıdaki malûmat bulunur:

- a) Kurumun adı;
- b) Kurumun merkezinin bulunduğu yer;
- c) Beyanname veren, kurumun şubesi ise, şubenin bulunduğu yer;
- d) Kurumun faaliyet mevzuu;
- e) Kurumun o yerdeki çiftçilik işlerine tahsis edilmiş sermayesi;
- f) Kurumun o yerdeki temsilcisi.

Kurumlar, zirai faaliyete başladıkları tarihten itibaren bir ay zarfında asli azalık beyannamelerini mıntakası içinde buldukları odaya verirler. Aksi halde, bunlar, kanunun 35 inci maddesi gereğince odalar tarafından re'sen kaydedilirler.

Madde 3 - Asli azalık vasıflarını haiz hakiki şahıslar hakkında kanunun 5 inci maddesi mucibince buldukları köylerde ihtiyar meclislerince, şehir ve kasabalarda ihtiyar heyetlerince tanzim ve tasdik edilecek cetveller, aşağıda yazılı malûmatı ihtiva eder.

- a) Adı ve soyadı, Baba adı, ve doğum tarihi;
- b) Kanuni ikametgahı;
- c) Meslek ve sanatı;
- d) Çiftçiliğin hangi şubeleriyle ve nerede iştigal edildiği;
- e) Çiftçilik varlığı (Ayın ve nakit olarak ayrı ayrı miktarı).

Madde 4 - Çiftçiliğin herhangi bir şubesinde veya çeşitli şubelerinde yetiştirici, islahcı, üretici veya değerlendirici olarak bir yıldan fazla faaliyet gösterenler devamlı çiftçi sayılırlar. Kurumlar, çiftçilikle iştigal müddetleri ne olursa olsun aza kaydedilmek mecburiyetindedirler.

Ziraat Faaliyet Şubeleri Şunlardır:

- a) Tarla ziraati (Çayır ve mer'a dahil);
- b) Bahçe ziraati (Meyvecilik, bağcılık, sebzecilik, çaycılık, gülcülük, çiçekcilik);
- c) Çeşitli fidan ve ağaç yetiştiriciliği;
- d) Hayvancılık (Büyük veya küçük baş hayvanlarla kümes hayvanları, kürk hayvanları, arıcılık, ipek böcekçiliği ve kozacılık);
- e) Mahsullerin yetiştiricileri tarafından işlenip değerlendirilmesi şartıyla ziraat sanatları (Süt ve mamülleri, et ve mamülleri, şarapçılık, sirkecilik, meyve ve sebze yarı ve tam mamülleri ve nebati yağcılık).

Madde 5 - Muhtarlar, Ziraat odalarına yeniden aza kaydedilmeleri veya azalıktan çıkarılmaları lazım gelen veya oda azası iken çiftçilik varlığında değişiklik olan hakiki şahısları, her yıl Eylül ayı içinde oda idare heyetlerine bildirmekle mükelleftirler. Kurumlar, ilk beyannamelerinde malûmatta husule gelen değişiklikleri, değişikliğin vuku bulduğu tarihten itibaren bir ay zarfında

bir ek beyanname ile azası buldukları oda idare heyetlerine bildirirler.

Madde 6 - Azalığa kayıt olunan kurumların ve hakiki şahısların odalarda hususi sicili tutulur. Sicile kayıt keyfiyeti odalarca kurumlara yazı ile bildirilmekle beraber, azalık cetvelinin hususi sütununa da işlenir. Kurumlar, hangi seçim çevresinin azalık cetveline ithal edilmişlerse, o çevrede reye iştirak ederler. Bu husus kendilerine yapılan tebligatta da ayrıca belirtilir.

Hakiki şahısların azalığa kayıtları bir cetvel halinde kayda esas teşkil eden beyanname cetvellerini vermiş olan muhtarlığa gönderilir. Bu cetveller, muhtarlıkta 15 gün asılmak suretiyle ilan olunur. İlanın askıya alınması ve askıdan indirilmesi, tarihleri ile birlikte, zabıt varakası ile tesbit edilir. Zabıt varakası muhtar ve ihtiyar heyeti tarafından imzalanır. Bu ilan tebliğ yerine geçer.

Madde 7 - Alakalılar, kayıt muamelesine, yazı ile vakı tebligatta tebliğ tarihinden; ilanla vakı tebligatta, ilan müddetinin hitamı tarihinden itibaren 15 gün zarfında idare heyeti nezdinde itiraz edebilirler.

Bu itiraz yazı ile yapılır. İtirazın müstenidatı itiraznameye bağlanır, oda heyeti bu itirazı, lüzumlu tetkikat ve icap ederse tahkikatı yaptıktan sonra ve itiraz tarihinden itibaren üç ay müddet içinde karara bağlar.

Kararlar, itirazı yapana karar tarihinden itibaren bir hafta içinde yazı ile bildirilir.

İdare heyeti kararına tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde yapılacak itiraz oda meclisince tetkik edilerek kati karara bağlanır.

İtiraznameler ya doğrudan doğruya Ziraat Odalarına veya köy ve mahalle muhtarlarına verilir. Muhtarlar müracaat tarihini itirazname üzerinde tesbit ve mühür ve imza ile tasdik ederek derhal oda idare heyeti reislerine gönderirler.

Madde 8 - Azalık durumları katileşenlere Ziraat Odası tarafından bir azalık karnesi verilir.

Azalık karnesine azanın adı, soyadı, babasının adı, doğum yeri ve tarihi, işi ve hangi seçim çevresinde rey vereceği yazılır ve ayrıca seçim haneleri de bulunur. Azalık durumları kesinleşen seçim çevrelerine ait kati azalık cetvelleri her yıl oda tarafından o çevre muhtarlığına gönderilir.

İKİNCİ BÖLÜM Umumi Heyete delege seçimi

Madde 9 - Ziraat Odaları Umumi Heyet delegelikleri için yapılacak seçimler, tek dereceli ekseriyet sistemine göre ve gizli rey usulüyle olur.

Rey serbest ve şahsidir. Reylerin sayılması ve ayrılması açık yapılır.

Madde 10 - Delege seçimleri, seçim çevreleri içinde yapılır. Oda azaları ancak kendi seçim çevrelerinde reylerini kullanabilirler. Birden fazla seçim çevresinde rey vermek yasaktır.

Her seçim çevresinde kanunun 7 nci maddesi gereğince Ekim ayında yapılacak Oda Umumi Heyet seçimlerinin hangi gün yapılacağı vilayet merkezinde valiler, kazalarda kaymakamlar tarafından tasbit ve o seçim çevresinde münasip vasıtalarla ilan olunur.

Rey verme günü saat 8 den 17 ye kadar olan zaman rey verme müddetidir. Saat 17 ye geldiği halde sandık başında reylerini vermek üzere bekleyen Ziraat Odası azaları varsa bunlar da reylerini kullanırlar.

Madde 11 - Seçim çevresinin ihtiyar meclisi veya heyeti, muhtarın riyasetinde toplanarak sandık kurulu vazifesini görür.

Hazır bulunamayan azaların yerlerine yedekleri alınır. Sandık kurulu, bunlarla da teşekkül edemediği takdirde muhtar tarafından aza seçilebilme vasıflarını haiz kimseler kurula iştirak ettirilir. Muhtarın hazır bulunmaması halinde kurul kendi azası arasından bir reis seçer.

Sandık kurulları, seçimin intizam ve selametle cereyanını temin için gerekli tedbirleri almak, rey verme işlerini idare ve kontrol etmek, reyleri saymak ve

bu hususu tutanağa geçirmek ve neticeyi müstenidatı ile birlikte vilayet merkezinde valilere ve kazalarda kaymakamlara bildirmek vazifesiyle mükelleftirler.

Bu seçimlerde milletvekili seçimleri için kullanılan rey sandıklarından faydalanılır. Rey sandıkları mahallelerde muhtarların vazife gördükleri yerlere, köylerde ise köy odasına, camiine veya okuluna vaz olunur.

Madde 12 - Seçim başlamadan önce sandık kurulu, sandığın içinin boş olduğunu ve bir zarf atılmasına yetecek delikten başka açık yeri olmadığını tesbit ve bir tutanakla tevsik ettikten sonra dört tarafından bağlar ve bağlama yerini mumladıktan sonra muhtarlık mühürü ile mumun üzerini mühürler.

Madde 13 - Rey kullanacak kimse azalık karnesini kurul başkanına verir. Başkan, aza cetvelinde seçmenin adını bulur ve masa üzerinde duran muhtarlık mühüriyle mühürlenmiş zarflardan birtane vererek seçmenin evvelden hazırlıyacağı rey pusulasını, içi görülmeyecek şekilde katlanmış bir halde zarfa koymasını ve zarfı kapamasını tenbih eder. Seçmen bu işi yaptıktan sonra zarfı sandığa atar ve azalık cetvelinde isminin hizasındaki seçim hanesini imzalar. İmza atmasını bilmeyen veya arıza sebebiyle imza edecek durumda bulunmayan seçmen, sol elinin baş parmağını basar bu parmağı olmayan seçmenin hangi parmağını basmış olduğu yanına yazılır. Hiç parmağı olmayan seçmenin durumu ismi yanına işaret edilir. Kurul başkanı, bundan sonra azalık karnesinin seçim hanesini mühürler ve karneyi sahibine iade eder.

Azalık cetvelinde ismi bulunamamakla beraber azalık karnesini ibraz edenler cetvele ilave olunur ve seçime iştirak ettirilir.

Madde 14 - Rey verme işi biter bitmez kurul başkanı, yüksek sesle keyfiyeti ilan eder. Masa üzerinde sandıktan başka ne varsa kaldırılır. Rey vermenin bittiği saat tutanağa geçirilir. Bundan sonra azalık cetvelinde yazılı olupta rey vermiş olanların sayısı, isimleri hizasındaki imza veya parmak izleri sayılarak tutanağa geçirilir ve netice yüksek sesle ilan edilir.

Madde 15 - Rey sayımına başlamadan önce kurul başkanı kurul azasından bir kişiyi cetvel kayıtçısı, bir başkasını sandıktan çıkarıp kendisine vermek ve bir diğerini de işlenecek rey pusulalarını torbaya koymakla vazifelendirir. Sayım cetvellerinin boş ve yazısız olduğunu hazır bulunanlara gösterir.

Bunu mütaakıp sandık, rey verilen yerde ve hazır bulunanların gözü önünde açılır. İçindeki zarflar açılmadan sayılır ve reylerini kullanmış olan seçmen sayısına uygun olup olmadığı tutanağa geçirilir. Fazla zarf çıktığı takdirde tekmi zarflar yeniden sandığa konulur. Kurul Başkanı, sandıktan fazla sayıya tekabül edecek zarfı gelişi güzel alır. Bunlar açılmadan yakılır ve keyfiyet tutanağa geçirilir. Bundan sonra sandıktaki zarflar tekrar sayılır ve rey verenlerin sayısına tekabül ettiği görülürse hemen sayıma başlanır ve sayım işi aşağıdaki şekilde aralıksız devam eder.

Vazifeli aza, sandıktan rey zarfını teker teker alarak başkana verir. Başkan zarfın üzerinde onu atan seçmeni belli edecek imza, mühür veya işaret bulunup bulunmadığına baktıktan sonra zarfı açar içinden rey pusulasını çıkartıp okur. Başkan okudukça cetvel kayıtçısı aza önündeki cetvelde ismi okunan adayın hizasına aldığı rey sayısını kaydeder. Kaydı yapılan pusulaları başkan diğer vazifeli azaya verir, o da torbaya atar.

Rey sayımı bitince torbaya atılmış olan rey pusulalarının sandıktan, çıkan zarf sayısına uygunluğu kontrol edilir ve keyfiyet tutanağa geçirilir.

Madde 16 - Aşağıda yazılı rey pusulaları muteber değildir:

- a) Sandık kurulunca verilen tek biçim ve renkte ve mühürlü zarftan gayri bir zarfa konulmuş bulunan pusulalar;
- b) İmzalı veya mühürlü veya seçmenin kim olduğunu belirten herhangi bir işaret taşıyan pusulalar;
- c) Hangi seçmen tarafından atıldığı belli olacak şekilde imza, mühür veya işaret taşıyan zarftan çıkacak pusulalar;
- d) İhtiva ettikleri isimlerden hiç biri sandık kurulunca okunamayan pusulalar.

Bir zarftan muhtelif isimleri muhtevi ve birden fazla rey pusulaları çıktığı takdirde bu pusulalardan hiç biri muteber olmaz.

Aynı isimleri muhtevi pusuladan bir kaç tane çıkması halinde bunlar tek pusula sayılır. Seçilecek delege ve yedekleri sayısından daha az sayılı isim ihtiva eden rey pusulaları olduğu gibi kabul edilir. Puslada seçilecek delege ve yedekleri sayısından fazla isim bulunduğu takdirde sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz. Aynı isim bir kaç defa yazılmışsa tek rey sayılır. Puslada yazılı isimlerden kurulca okunamayan isimler, hesaba katılmaz.

Madde 17 - Reylerin sayımı ve neticelerin sayım cetvellerine geçirilmesi biter bitmez, sandık kurulu başkanı neticeleri yüksek sesle ilan eder. Bundan sonra bir tutanak tanzim edilerek muhtar ve azalar tarafından imzalanır ve resmi mühürle mühürlenir. Bu tutanakta aşağıda yazılı hususlar belirtilir:

- a) Rey vermenin yapıldığı tarih ve gün;
- b) Oyların tasnifi için sandığın hangi saatte açıldığı;
- c) Muhtarlıktaki listeye göre rey vereceklerin sayısı;
- d) Listede adları bulunmadığı halde azalık karneleri mevcut olduğu için listeye ilave edilenlerin sayısı;
- e) Rey kullananların sayısı;
- f) Sandıktan çıkan zarf sayısı, bunların rey vermemiş olanların sayısını belirten tutanaklarla karşılaştırılmasının neticesi ve fazla çıkmışsa bu fazlanın kaç tane olduğu ve yakıldığı;
- g) Muteber sayılan rey pusulalarının sayısı;;
- h) Rey pusulalarından kaç tanesinin hangi sebepten ötürü muteber sayılmamış olduğunun izahı;
- i) Rey almış olanların soyadı alfabe sırasına göre, kaçar rey aldıkları (rakkamla ve yazı ile);
- j) Sayım neticesinin başkan tarafından orada hazır bulunanlara ilan edildiği;
- k) İtiraz edilmiş ve ihtilafli görülmüş fakat muteber addolunmuş rey pusulalarının sayısı;
- l) Rey vermede kanuna ve nizamnameye aykırılık bulunduğu haber verilmiş, şikayet veya itirazda bulunulmuş ise, bunların nelerden ibaret olduğu ve kurulca bunun üzerine ne karar verildiği;
- m) Seçimi kazanan asıl ve yedek delegelerin adları, soyadları ve aldıkları rey miktarı.

Madde 18 - Sandık başı işlerinden dolayı sandık kurullarına ilgili ziraat odası azası tarafından yapılacak itiraz veya şikayetler kurulca derhal karara bağlanır ve itirazı yapana sandık başında tefhim edilir. Alakalısı bu karara da itiraz ederse keyfiyet tutanağa geçirilir. Sandık kurullarına, en geç yukarıki maddede yazılı tutanağın tanzimine kadar, şikayet ve itirazda bulunulabilir. İhbar, şikayet veya itirazda bulunan, adını, soyadını ve adresini açıkça bildirmezse müracaatı tetkik edilmez.

Madde 19 - Sandık kurullarının kararları ve tutanakların tanzim işlemleri aleyhine alakalılar tarafından derhal sandık kurulu vasıtasıyla veya nihayet rey verme gününün ertesi günü saat 17 ye kadar mahalli idare heyetlerince tetkik edilmek üzere sözle veya yazı ile kazalarda kaymakamlıklara vilayetlerde valiliklere şikayet veya itirazda bulunulabilir. İtiraz ve şikayetler üç gün içinde kati olarak karara bağlanır. Bu kararlar aleyhine başka bir mercie müracaat olunamaz.

İhbar, şikayet ve itirazlar rey vermeğe ve her türlü seçim işlerinin devamına engel olmaz. İdare heyetlerinin kararları müracaatı yapanlara yazı ile bildirilir veya hazır iseler tefhim olunur.

Madde 20 - En çok rey alarak umumi heyete asli ve yedek delege seçildikleri tahakkuk edenlerin seçim mazbataları sandık kurulu tarafından tanzim edilerek alakalılara tebliğ edilmek üzere vilayetlerde valilere, kazalarda kaymakamlara gönderilir.

Madde 21 - Seçim tutanakları ile sayım cetvelleri hesaba katılan ve varsa katılmayan veya itiraza uğrayan rey puslaları ve diğer seçim evrakı itiraz vakı olduğu takdirde kati ve nihai netice alınıncaya kadar, itiraz vakı olmadığı veya daha önce neticelendiği takdirde seçimin yapıldığı tarihten itibaren üç ay müddetle vilayetlerde valiler, kazalarda kaymakamlar tarafından muhafaza ettirilir. Bu müddet sonunda imha edilerek durum bir tutanakla tesbit olunur.

Madde 22 - Bir seçim çevresinde kaç delege çıkması lazım geliyorsa seçimler bunun iki misli üzerinden yapılır. Bunlardan en çok rey alanlar sırasıyla delege ve diğerleri yedek seçilmiş sayılır. Musavat halinde sandık kurulu tarafından kur'a çekilir.

Birden fazla yedek bulunması halinde inhilal eden delegenin yerine bunlardan en çok rey almış olanlar geçer. Yedekler müsavi rey almışlarsa bunların arasında vilayetlerde valiler kazalarda kaymakamlar tarafından kur'a çekilir.

Bir seçim devresi içinde delegelikler ve yedekler tamamıyla inhilal ettiği veya delege açıkları yedeklerle kapatılamadığı takdirde oda umumi heyeti toplantısı olacaksa bu kabil seçim çevreleri için delegeler kazalarda kaymakamlar, vilayetlerde valiler tarafından seçilmeğe elverişli olanlar arasından tayin edilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Uzuvların teşekkülü

Madde 23 - Ziraat odaları uzuvlarına seçileceklerden kanunda yazılı şartlardan başka aranılacak vasıflar şunlardır:

1 - Oda umumi heyetine seçilecek delegeler için:

- a) Türkçe okuyup yazma bilmek;
- b) Erkeklerde askerlik vazifesini yapmış bulunmak;
- c) Mahcur olmamak.

2 - Oda meclislerine seçilebilmek için:

- a) Delege bulunmak;
- b) 22 yaşını bitirmiş olmak;
- c) Şeref ve haysiyeti muhil veya ağır hapis veya beş yıl ve daha fazla hapis cezasını müstelzim bir suçtan dolayı mahkûmiyeti olmamak;
- d) İyi şöhret sahibi olmak;
- e) En az ilk tahsil yapmış olmak (Köy delegeleri için üç yıllık köy ilkokulunu bitirmek kafi sayılır).

Madde 24 - Oda umumi heyeti, kanunun 7 ve 8 inci maddeleri gereğince toplantılarını yapar. İlk toplantıda riyaset divanını teşkil etmek üzere açık reyle bir reis, bir reis vekili ve iki katip seçilir. Bunu mütaakıp yoklama yapılarak delegelerin hüviyeti ve toplantı nisabının bulunup bulunmadığı tesbit olunur. Nisap olduğu takdirde oturum açılır, aksi halde ertesi güne bırakılır. Ertesi gün nisap olmasa dahi umumi heyet faaliyete geçer.

Madde 25 - Oda meclisi seçimleri, umumi heyet tarafından gizli reyle yapılır. Seçime başlamadan önce delegeler kendi aralarından 5 kişilik bir tasnif heyeti seçerler. Kapalı bir kutuya atılan rey puslaları bu heyet tarafından tasnif edilir ve netice bir mazbataya bağlanır.

Madde 26 - Oda meclisi tarafından yapılacak idare heyeti seçimi hakkında da yukarıki madde hükmü tatbik olunur. Şu kadar ki oda meclisinin kendi arasından seçeceği tasnif heyeti 3 kişiden teşkil edilir.

Madde 27 - Kanunun 41 inci maddesi gereğince oda meclisi ve idare heyetlerine seçilmiş asli aza adedi kadar yedek aza da seçilir. Asli ve yedek aza seçimi bir arada yapılır. Sırasıyla en çok rey alanlar asli, diğerleri yedek aza seçilmiş sayılır. Musavat halinde tasnif heyetince kur'a çekilir. Asli azalıklarda inhilal olduğu takdirde bunların yerlerine yedeklerden en çok rey alanlar sırasıyla alınır. Musavat halinde yerine göre oda meclisi veya idare heyeti tarafından kur'a çekilir.

Madde 28 - İdare heyetine seçilmiş aza sayısı yarıya veya daha aşağı düştüğü ve yedeklerle bu sayının en az yarıdan bir fazlasına çıkarılmasına imkan olmadığı takdirde oda meclisi yeniden bir idare heyeti seçer. Bu heyet evvelki heyetin müddetini tamamlar.

Madde 29 - Oda meclislerinin seçilmiş aza sayısı yarıya veya daha aşağı düştüğü ve bu sayının en az yarıdan bir fazlaya çıkarılmasına yedekler kafi gelmediği takdirde mahalli en büyük mülkiye amirinin daveti üzerine umumi heyet toplanıp yeni bir meclis seçer. Meclis yenilenince idare heyeti seçimi de yenilenir. Yeni meclis eski meclisin, yeni idare heyeti eski idare heyetinin müddetini tamamlar.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Giriş ücretleri ve yıllık aidat

Madde 30 - Kanununun 20 nci maddesi gereğince tahsil olunacak giriş ücretleri ve yıllık aidat miktarları bakımından oda azaları 5 dereceye ayrılır. Azalık derecelerinin tayininde azanın yıllık gayri safi çiftçilik geliri nazarı itibara alınır.

100.000 lira veya daha yukarı geliri olanlar birinci, 50.000 - 100.000 liraya kadar geliri olanlar (50.000 dahil) ikinci, 25.000 liradan 50.000 liraya kadar geliri olanlar (25.000 dahil) üçüncü, 5.000 liradan 25.000 liraya kadar (5.000 dahil) geliri olanlar dördüncü, 5.000 liradan aşağı geliri olanlar beşinci derece çiftçi addolunur.

Kurumlar, çiftçiliğe tahsis edilmiş sermayeleri ve bu husustaki gelirleri ne olursa olsun birinci derece çiftçi sayılırlar.

Madde 31 - Giriş ücretleri, birinci derece çiftçiler için 500 - 5000, ikinci derece çiftçiler için 250 - 500, üçüncü derece çiftçiler için 100 - 250, dördüncü derece çiftçiler için 25 - 100, beşinci derece çiftçiler için 1 - 25 liradır.

Madde 32 - Yıllık aidatın asgari hadleri; birinci derece çiftçiler için 500, ikinci derece çiftçiler için 250, üçüncü derece çiftçiler için 100, dördüncü derece çiftçiler için 25, beşinci derece çiftçiler için 1 liradır.

Yıllık aidatın azami had, azanın bir evvelki yıl gayri safi çiftçilik gelirlerinin en az binde biri ve en çok binde beşi nispeti üzerinden hesaplanır. Birinci derece çiftçilerde bu nispet, binde beşten aşağı olamaz.

Madde 33 - Birinci, ikinci ve üçüncü derecede çiftçiler, bir takvim yılına ait gayrisafi çiftçilik gelirlerini o takvim yılını takip eden üç ay içinde azası buldukları odaya bildirmek zorundadırlar. Dördüncü ve beşinci derecede çiftçilerin gayri safi çiftçilik gelirleri, nizamnamenin üçüncü maddesinde yazılı cetvellerin hususi hanesinde gösterilir.

Madde 34 - Giriş ücreti ve yıllık aidat tarifeleri yukarki maddelerde yazılı esaslar dairesinde oda idare heyetlerince hazırlanır ve oda meclislerinin tasdiki üzerine yürürlüğe girer.

Madde 35 - Odaya kaydedildiği veya kaydedilmesi lazım geldiği tarihten itibaren takvim yılının bitmesine 6 ay veya daha az bir müddet kaldığı takdirde o yıl için azaya yıllık aidat tahakkuk ettirilmez. Yıllık aidat iki müsavi taksitte ödenir. Taksitlerin ödeme müddetlerinin, başlangıcı mahallin hususiyetlerine ve iktisadi şartlarına göre Ziraat Odası İdare Heyetinin teklifi üzerine Ziraat Odası meclisince tayin edilir. Azalar, taksitleri bu tarihten itibaren en geç bir ay içinde ödemeğe mecburdurlar.

Madde 36 - Her aza, azalık karnesinin kendisine verildiği tarihten itibaren bir ay içinde giriş ücretini ödemek zorundadır. Odaların ilk teşekkülünde hakiki şahıs olan azalar için bu bir aylık müddet, azalık karnesinin verildiği tarihten bir yıl sonra başlar.

Madde 37 - 35 ve 36 ncı maddelerde yazılı müddetler içinde giriş ücretlerini ve aidatlarını ödemeyenler hakkında kanunun 35 ve 36 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

Madde 38 - Azalar için tesbit edilen giriş ücretleri ve yıllık aidat miktarları, kurumlara yazı ile bildirilir, hakiki şahıslara mütaallik olanlar, bunların asli azalık cetvellerini tanzim etmiş olan Muhtarlıklara gönderilir.

Giriş ücreti ve yıllık aidat cetvelleri, muhtarlıklarca bu nizamnamenin 6 ncı maddesinde yazılı usule tabi tutulur. Alakalılar 7 nci maddede yazılı usul dairesinde ve müddet içinde itirazda bulunabilirler. Bu itirazlar oda meclislerince tetkik edilerek 7 nci madde hükümleri dairesinde karara bağlanır ve muameleye tabi tutulur. Kanun yollarına müracaat, salahiyetli mercilerce aksine karar verilmiş olmadıkça tahsilatı durdurmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Ücret karşılığında yapılacak hizmetler ve yıllık yardımların taksit zamanları

Madde 39 - Odalarca mukabilinde ücret alınabilecek hizmetler şunlardır:

a) Kitap halinde mesleki ilmi neşriyat (Çiftçiyi aydınlatmak maksadiyle broşür, risale ve tamim halinde yapılan yayınlar hariç);

b) Yedi çalışma gününden fazla sürecek kurslar (günlük çalışma saati ne olursa olsun);

c) Kış dersaneleri;

d) Fenni ve modern ziraat işletmeleri ve tesisleri için (Mesken, ahır, ağıl, kümes ve benzeri dahil) hususi planlar hazırlanması, hesaplarının yapılması ve inşaatın kontrolü;

e) Hakemlik ve ekspertiz işleri;

f) Laboratuvar, ilaçlama ve nebat hayvan hastalıklarıyla mücadele hizmetleri;

g) Sıfat ve suni tohumlama hizmetleri;

h) Hayvan muayene ve tedavi işleri,

i) Hakiki ve hükmi şahıslar yararına sulama, kurutma, ağaçlandırma, toprak koruma ve toprak verimliliğini muhafaza hizmetleri,

Mahallindeki icap ve ihtiyaçlara göre oda meclisinin teklifi ve Odalar Birliği İdare Heyetinin tasdiki üzerine bu maddede yazılı hususlara dahil bulunmayan hizmetler de ücrete tabi tutulabilir.

Yukarıki b, c, g fıkralarında yazılı hizmetler, mahallindeki icap ve zaruretlere göre Oda Meclisinin teklifi ve Odalar Birliği İdare Heyetinin tasvibi üzerine ücretten istisna edilebilir.

Bu maddede yazılı hizmetlerin ücrete tabi olması için hizmetin Ziraat Odasının kendi tahsisatından yapılmış olması şarttır. Ziraat Odasının herhangi bir hizmetin yapılmasına tavassutu halinde ancak tahakkuk eden gerçek masrafları alınabilir.

Madde 40 - Kanunun 31 inci maddesinin d ve e bentleri mucibince Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve Ticaret ve Zahir borsalarının ödeyecekleri paraların taksit ödeme zamanları; Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarıdır.

ALTINCI BÖLÜM Disiplin Cezaları

Madde 41 - İhtar; oda azasının azalık vazifesine ve şerefine dikkate davet edilmesidir. Yazılı olarak yapılır. Aşağıda yazılı fiil ve hareketlerde bulunanlara verilir.

1 - Meslek tesanüdünü bozanlara;

2 - Meslek ihtilaflarında odanın hakemliğini kabul etmişken hakem kararlarına riayet etmeyenlere.

Madde 42 - Tevbih; Oda azasının uygunsuz bir fiil ve hareketinden dolayı muaheze edilmesidir. Yazılı olarak yapılır. Aşağıda yazılı fiil ve hareketlerde bulunanlara verilir:

1 - Yukarıki maddede yazılı hareketleri ihtara rağmen aynı yıl içerisinde

tekrarlayanlara;

2 - Meslek ahlakına aykırı hareket edenlere;

3 - Tağyir ve tağşiş edilmiş ziraat mahsul ve mamullerini satışı arzedenlere veya satanlara;

4 - Azalardan birine ait çiftçilik tesislerine veya çiftçi mallarına zarar iras edenlere;

5 - Köy ihtiyar heyetlerinin ziraata mütaallik karar ve salmalarına riayetsizlik edenlere.

Madde 43 - Odadan çıkarma cezası; bir aydan az bir yıldan çok olmamak üzere, tevbih almasını gerektiren bir fiil ve harekette bulunmuş iken aynı yıl içerisinde tevbih cezasını müstelzim yeni fiil ve harekette bulunanlara verilir.

Odadan çıkarılanlar, çıkarma cezasının devam ettiği müddet zarfında oda hizmet ve yardımlarından istifade edemeyecekleri gibi bu müddet zarfında yapılacak oda seçimlerine de katılamazlar. Odadan çıkarma yıllık aidatın tahakkuk ve tahsiline mani teşkil etmez.

Madde 44 - Odanın ceza müeyyidesine tabi kararlarına riayetsizlik edenlerden alınacak para cezaları, o kararlarda ve Kanununun 34 üncü maddesinde yazılı hadler içerisinde kalmak şartıyla tasrih edilir.

YEDİNCİ BÖLÜM Memur ve hizmetliler

Madde 45 - Ziraat Odalarında ve Ziraat Odaları Birliğinde çalıştırılacak kimseler iki sınıfa ayrılır:

- a) Memurlar;
- b) Hizmetliler.

Madde 46 - Memur olabilmek için aşağıda yazılı vasıf ve şartları haiz olmak lazımdır.

- a) Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmak;
- b) Amme haklarından mahrum bulunmamak;
- c) İyi ahlak sahibi olmak;
- d) Şeref ve haysiyeti muhil bir suçtan dolayı ağır hapis veyahut bir sene veya daha fazla hapis cezasıyla mahkûm bulunmamak;
- e) Sari hastalıklara müptela olmamak veya vazifesini muntazaman ifaya mani olabilecek bedeni veya akli arıza ve hastalıklarla malûl bulunmamak;
- f) Fiili askerlik hizmetini yapmış olmak veya askerlikle ilgisi bulunmamak;
- g) En az Orta Okul tahsilini bitirmiş olmak;

Madde 47 - Hizmetlilerin vasıfları istihdam şartları, ücretleri İdare Heyetlerince tesbit ve odalarda, oda meclislerince ve Odalar Birliğinde birlik umumi heyetince tasdik edilir. 15 gün önce ihbar edilmek veya 15 günlük ücretleri ödenmek şartıyla bunların her zaman işlerine nihayet verilmesi caizdir.

Madde 48 - Odalar Birliği Umumi Katibinin yüksek meslek tahsili (Ziraat, veteriner, orman) yapmış; Ziraat Vekaletinde enaz 10 sene memurluk etmiş veya resmi yahut hususi büyük zirai işletmenin veya işletmelerin başında enaz 5 yıl başarı ile çalışmış olması şarttır. Umumi katip, Ziraat Vekaleti ve umumi heyet azaları tarafından ayrı ayrı gösterilecek namzetler arasından birlik umumi heyetince seçilir. Umumi katibin aylığı bu Nizamnamedeki aylıklara mütaallik kayıtlara bağlı olmaksızın umumi heyet tarafından tesbit edilir.

Umumi katipliğin inhilali halinde, ilk umumi heyet toplantısına kadar ve hastalık, mezuniyet, seyahat gibi sebeplerle umumi katibin gaybubeti halinde gaybubet süresince vazife görmek üzere ve birinci fıkrada yazılı şartlar aranmaksızın birlik idare heyeti kendi azasından birini umumi katip vekili tayin eder. İdare heyeti reisliği, reis vekilliği ve muhasipliği, umumi katip vekilliği ile içtima edemez. Umumi katip vekiline inhilal halinde vekalet edeceklerine umumi katip aylığının üçte ikisi verilir.

Madde 49 - Memurların derece ve aylık tutarları aşağıda gösterilmiştir:

Derece	Aylık Tutarı
----- 1	----- 1500

2	1250
3	1000
4	875
5	750
6	650
7	550
8	500
9	450
10	400
11	350
12	300
13	250
14	225

Madde 50 - Odalar Birliğinde ve bir önceki yıl varidatı 200.000 liranın fevkinde olan odalarda çalışan teknik memurlara Odalar Birliğinde birlik umumi heyetinin ve odalarda oda meclisinin kararıyla tazminat da verilebilir. Bir yıl içinde ödenecek tazminatın miktarı, o memurun bir yıllık maaşının yarısını geçmez:

Devlet memuriyetinden veya mülhak veya hususi bütçeli dairelerden, belediyelerden, İktisadi Devlet Teşekküllerinden ve sermayesinin yarısı Devlet tarafından verilmiş müesseselerden gelenlere evvelki memuriyetlerinde müktesep hak olarak almakta oldukları aylık derecelerine yukarıdaki cetvelde tekabül eden en yakın derecenin iki üst derecesi verilebilir. En yakın dereceden maksat memurun lehine olan derecedir.

Madde 51 - İlk defa memuriyete alınacakların ehliyet ve icabında müsabaka imtihanlarına girip kazanmaları şarttır.

Ziraat, Veteriner, orman tahsili yapmış olanlar ehliyet imtihanına tabi değildirler. Memuriyete ilk defa girecekler tahsil durumlarına göre:

- Orta okul mezunları 14 üncü dereceye;
- Lise ve muadili meslek mektepleri mezunları 13 üncü dereceye;
- Yüksek okul veya Fakülte mezunları 11 inci dereceye;
- Yüksek tahsilden sonra ayrıca ihtisas yapmış olanlar 10 uncu, dereceye alınırlar.

Madde 52 - Odalara ve Odalar Birliğine alınan memurlar, 6 aylık namzetlik müddeti geçirirler. Bu müddetin hitamında, ehliyetleri tahakkuk ettiği takdirde, memuriyetleri tasdik edilerek asli memur hakkını kazanırlar. Bu müddet içinde muvaffak olamayanların işlerine son verilir.

50 inci maddenin ikinci fıkrasında yazılı idarelerden birinde daha evvel asli memur sıfatını kazanmış olanlar, bu hükümden müstesnadır.

Madde 53 - Yukarı dereceye terfi için ehliyet esastır. Ayrıca bir derecede 3 sene bulunmak da lazımdır. Ancak fevkalade ehliyeti görülen memurlardan bir terfi müddeti içinde İdare Heyeti kararıyla iki takdirname alanların terfilerine esas olan müddetlerine, bir buçuk sene eklenir.

Buldukları derecede terfi müddetini doldurdıkları halde kadrosuzluk yüzünden terfi edemiyenlerin ehliyetleri tahakkuk ettiği takdirde, her derece için terfi müddeti doldurulmuş olmak şartıyla buldukları derecelerin iki üst derece maaşına kadar terfileri caizdir.

Madde 54 - Oda ve Odalar Birliği memurları, aşağıda yazılı sebepler dolayısıyla işten çıkarılırlar:

- 46 ncı maddenin a, b, c, d fıkralarında yazılı vasıflardan birini kayıp etmek;
- Vazifeden dolayı hürriyeti tahdit edici bir ceza ile mahkûm olmak;
- Bir ayda 7, bir yılda 20 günden fazla mazeretsiz veya mezuniyetsiz vazifeye devam etmemek;
- Amirlerinin kanun ve nizamname hükümlerine uygun emir ve talimatlarını yerine getirmemekte ısrar etmek;
- İşinde kifayetsizliği maddi delillerle sabit olmak,

Yukarıda yazılı sebeplerden dolayı Odalar Birliği umumi katibi, birlik umumi heyeti kararıyla ve diğer memurlar tayinlerindeki usule göre işten çıkarılırlar.

Bu madde hükümleri dairesinde işten çıkarılanlar, odalarda ve Odalar Birliğinde hiç bir vazifeye kabul edilmezler.

Madde 55 - Memurlardan biri başka bir odaya naklini istediği ve o odaca da kabul edildiği takdirde, naklen tayin, memurun emrinde çalıştığı oda idare heyetinin yazılı muvafakatı ile yapılabilir. İstifa etmiş memurlar hakkında da istifanın kabulü tarihinden itibaren üç ay için bu hüküm caridir.

Naklinin sıhhi sebeplerden ileri geldiğini resmi sağlık kurulu raporu ile tevsik edebilen memura muvafakat verilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM Sigorta hükümleri

Madde 56 - Oda ve Odalar Birliği memurlarının sigortaları bu bölümdeki esaslara göre yapılır.

Odalar ve odalar birliği memurları, bu Nizamname ve sigorta sandığınca yapılacak sigorta mukavelesi hükümleri dairesinde emeklilik, ihtiyarlık, hastalık, malüliyet ve ölüm sigortalarından ve işten ayrılma tazminatından faydalanırlar.

Madde 57 - Odalar ve Odalar Birliği memurlarının hastalık, ihtiyarlık, emeklilik ve ölüm sigortalarıyla işten ayrılma hallerinde verilmesi gereken tazminat işlerini tedvir etmek üzere Odalar Birliğinde birliğe bağlı (Ziraat Odaları ve ziraat Odaları Birliği Memurları Sigorta Sandığı) adı ile bir sandık kurulur. Sandık Odalar Birliği İdare Heyet Reisinin başkanlığı altında kendi idare heyeti azaları arasından seçilecek iki kişiden mürekkep üç kişilik bir sandık idare heyeti tarafından idare olunur. Sandığın kayıt, muhabere ve diğer işlerini görmek üzere zaruret bulunduğu takdirde lüzumu kadar memur birlik idare heyeti tarafından tayin olunabilir.

Madde 58 - Ziraat Odaları, Sigorta sandığının kurulduğu tarihten başlayarak üç ay içinde kendi memurlarının sigorta muamelelerinin yapılmasını temin için gönderecekleri bir beyanname ile sandığa iştirak etmeğe ve bunlar hakkında gerekli malümatı vermeğe ve aktedilecek Sigorta mukavelesinin kendi odaları adına Ziraat Odaları Birliğince imzasına yetki veren birer vekaletname göndermeğe mecburdurlar.

Sigorta sandığı mütaaddit milli sigorta kurum veya şirketleriyle yapacağı temaslar neticesinde en müsait teklifi yapan sigorta kurum veya şirketi veya şirketler grubu ile mukaveleyi hazırlar. Bu sigorta mukavelesi Ziraat Vekaletinin mütalaası üzerine Ticaret Vekaletince tasdik edildikten sonra imza edilir.

Madde 59 - 55 yaşını geçmiş memurlar sigortaya giremezler.

Madde 60 - Emeklilik hali, Ziraat Odaları veya Odalar Birliğinde en az 30 hizmet yılını doldurmuş olmak veya en az 15 yıl hizmet ederek 65 yaşını bitirmekle tahakkuk eder.

İhtiyarlık hali, 15 yıl hizmet yılını doldurmadan 65 yaşını bitirmekle tahakkuk eder.

Sigorta müddeti, 30 senedir. Sigorta müddetini doldurmadan 65 yaşını ikmal edenlerin sigorta müddeti, sigortaya giriş tarihindeki yaşı ile 65 arasındaki süreye muadildir. Emeklilik ve ihtiyarlık hallerini iktisap edenler, ifa etmiş oldukları hizmet müddetlerine ve bu müddet zarfında aldıkları aylıklara göre emeklilik veya ihtiyarlık tazminatından faydalanırlar. Emeklilik ve ihtiyarlık halinde sağlanacak tazminat, hizmet müddetlerine ve bu hizmetler esnasında alınan aylıklara nispet edilerek ayarlanır ve hizmet müddetleri arttıkça ve aylıklara zam yapıldıkça artırılır. Sigorta sandığının milli sigorta kurum veya şirketleriyle yapacağı temas ve teşebbüs neticesinde elde edeceği en yüksek nispet emeklilik ve ihtiyarlık tazminatına esas olur. Bununla beraber her bir hizmet yılı için tesbit olunacak tazminat hiç bir zaman hizmet senelerinde alınmış aylık yekününün bir aya düşen miktarından aşağı olamaz.

Madde 61 - Ölüm vukuunda sağlanacak tazminat, ölenin son aylığının en az bir senelik tutarıdır. Bundan maada ölüm tarihine kadar ifa edilmiş olan hizmetlere ve bu hizmetler esnasında alınmış aylıklara nazaran ihtiyarlık hali için tesbit edilecek emsal ve nispetler dahilinde munzam bir tazminatın sağlanması şarttır.

Sigortalı memur, hastalık veya kaza neticesinde tam ve devamlı bir malüliyete uğradığı takdirde kendisine yukarıdaki fıkrada yazılı ölüm hali için sağlanan tazminat aynen ödenir.

Madde 62 - İşten ayrılma halinde verilecek tazminat, o memur için tesbit edilen ihtiyarlık veya emeklilik tazminatının ayrılma tarihindeki kıymetidir. Şu kadar ki bu miktar hiç bir zaman sigortanın kanuni iştirak miktarından aşığı olamaz.

55 yaşını geçmiş olmaları dolayısıyla sigortaya giremeyen memurların işten ayrılmaları halinde her hizmet yılı için bir aylık tutarında tazminat verilir. Bu aylık tutarının hesabında o memurun hizmet yılları zarfında aldığı aylıkların vasatısı nazara alınır.

Madde 63 - Yıllık sigorta primi, her memur için almakta olduğu aylığın azami bir buçuk mislidir. Bu suretle hesaplanacak sigorta primlerinin tutarı, her yıl odalar ve odalar birliği tarafından sigorta sandığına ödenir.

Madde 64 - Hizmetlilere mütaallik sigortalar, Sigorta Sandığı İdare Heyetince tesbit ve birlik idare heyetince tasdik edilecek esaslar dairesinde yapılır. Bunların Sigorta Sandığı ile alakalandırılmaları caizdir.

DOKUZUNCU BÖLÜM Geçici hükümler

Muvakkat madde 1 - Kanunun birinci maddesine göre yapılacak devirlerde evveleminde eski ziraat odası, odanın devre tabi para ve para hükmündeki kıymet ve alacaklarının, menkul ve gayrimenkul mallarının, bütün hak ve menfaatlerinin, her türlü taahhüt ve borçlarının tafsilatlı bir defterini tanzim eder. Bu deftere yine devre tabi kayıt, defter ve belgelerin bir listesi de eklenir.

Mahallin en büyük mülkiye amiri; Mahalli Ziraat Vekaleti Teşkilatı mensuplarından birinin riyaseti altında iki azası eski oda idare heyetinden ve iki azası yeni oda idare heyetinden olmak üzere (5) kişilik bir devir ve teslim komisyonu teşkil eder. Komisyon, devir defteri muhtevasını gerçeğe uygunluk bakımından tetkik ve kontrol ve mutabakat derecesini bir zabıta tevsik eder. Devir defteriyle tetkik neticesi birbirine uymazsa sebepleri araştırılıp tesbit edilmekle beraber, devir filhal mevcut duruma göre yapılır. Devir ve teslim mazbatası, yeni oda idare heyetiyle devir ve teslim komisyonu azaları tarafından imzalanır. Mazbata iki nüsha olarak tanzim edilir. Bir nüshası mahallin en büyük mülkiye amirinde, diğer nüshası yeni ziraat odasında kalır. Yeni oda idare heyeti devir ve teslimdeki açıkların müsebbiplerini takip ile vazifelidir.

Muvakkat madde 2 - Odalar birliği ve kuruluş yardımına muhtaç olan odalar, ne miktar yardıma muhtaç olduklarının mucip sebep ve sarf yerlerini de tasrih ederek Ziraat Vekaletine bildirirler. Ziraat Vekaleti, fon mevcudunu, odalar ve odalar birliğinin hakiki ihtiyaçlarını gözönünde bulundurarak yapılacak yardımın miktarını tesbit eder. Yardım parası, Ziraat Vekaletinin havalesi üzerine fonun bulunduğu bankadan alakalı odaya ve odalar birliğine ödenir. Bir defadan fazla kuruluş yardımı yapılmaz.

Kuruluş yardımı:

- a) İlk seçim masraflarını;
 - b) İlk yılın kira bedelini;
 - c) İlk yılın memur ve hizmetliler ücretlerini;
 - d) İlk yılın oda meclisi, oda idare heyeti ve odalar birliği idare heyetinin ve birlik umumi heyeti delegelerinin hakkıhuzur ve zaruri masraf ve yolluklarını;
 - e) Kırtasiye ve muhabere masraflarını;
 - f) Döşeme, demirbaş masraflarını;
 - g) Sair zaruri masrafları;
- Karşılama için yapılabilir.

Muvakkat madde 3 - Bu Nizamnamenin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olan kurumlar, 2 nci maddede yazılı beyannameleri, bu tarihi takip eden Ağustos ayı içinde mahallin en büyük mülkiye amirine verirler. Nizamnamenin 3 üncü maddesinde yazılı cetveller de aynı tarihte aynı mercilere verilir.

Muvakkat madde 4 - İlk seçim Ziraat Vekaletinin talimatı dairesinde bu Vekaletin her seçim çevresinde vazifelendireceği teşkilatı tarafından düzenlenir. İlk seçim masrafları, bu teşkilatın iş'arı üzerine Ziraat Vekaletince tesbit edilir.

Muvakkat madde 5 - Kanunun 31 inci maddesinin (d) ve (e) bentleri mucibince

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası ve Ticaret ve Zahirre Borsaları tarafından ödenecek paralar, Ziraat Odaları Birliği Teşekkül edinceye kadar Ziraat Vekaletinin göstereceği milli bir bankaya yatırılır. Birlięin teşekkülünde bu paralar Ziraat Vekaletinin tebliği üzerine birliğe intikal eder.

ONUNCU BÖLÜM
Mer'iyet hükümleri

Madde 65 - 6964 sayılı Ziraat Odaları ve Ziraat Odaları Birliği Kanunu hükümleri gereğince hazırlanmış ve Şurayı Devletçe tetkik edilmiş olan bu Nizamname (Sigorta hükümleri hariç) Resmi Gazete ile neşri tarihinden itibaren ve sigortaya mütaallik hükümler bu tarihten 3 yıl sonra mer'iyete girer.

Madde 66 - Bu Nizamnamenin hükümlerini İcra Vekilleri Heyeti yürütür.